

**UCHWAŁA NR XXX/318/2020
RADY MIEJSKIEJ MIELNA**

z dnia 11 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Polityki Senioralnej na lata 2021-2025.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378), oraz art. 17 ust. 2 pkt 4, art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876), Rada Miejska Mielna uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminnego Programu Polityki Senioralnej na lata 2021-2025, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mielna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Mielna

Tadeusz Jarząbek

GMINNY PROGRAM POLITYKI SENIORALNEJ NA LATA 2021-2025

I. WPROWADZENIE

Polityka senioralna jest to ogół celowych działań organów administracji publicznej wszystkich szczebli oraz innych organizacji i instytucji, które realizują zadania i inicjatywy kształtujące warunki godnego i zdrowego starzenia się. Celem polityki senioralnej jest wspieranie i zapewnienie możliwości aktywnego starzenia się w zdrowiu oraz możliwości prowadzenia w dalszym ciągu samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia, nawet przy pewnych ograniczeniach funkcjonalnych. Polityka senioralna gminy Mielno dotyczy osób starszych oraz działań projektowanych dla nich. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjmuje się, że osoba starsza (senior) to osoba, która ukończyła 60 rok życia. Taka definicja jest zgodna z przyjętą przez Pierwsze Światowe Zgromadzenie na temat Starzenia się Społeczeństw ONZ w 1982 r. oraz Załoženiami Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014–2020¹. Struktura demograficzna seniorów w gminie Mielno jest odzwierciedleniem ogólnych tendencji, jakie występują zarówno w kraju, jak i Europie. Ogólna liczba osób w przedziale wieku od 55 do 70+ systematycznie wzrasta. Działania związane z realizacją polityki senioralnej stanowią wyraz troski o osoby starsze i zapewnienie należnego im miejsca w społeczeństwie. Nie ma przy tym znaczenia aktywność zawodowa seniora lub jej brak. Takie założenie wynika z konieczności opracowania działań skierowanych do osób nie tylko nieaktywnych zawodowo, potrzebujących opieki i wsparcia, ale również takich, które będą wspierać wydłużenie aktywności zawodowej i przygotowywać do aktywnego starzenia się. Gmina Mielno od wielu lat podejmuje różnorodne inicjatywy na rzecz poprawy jakości życia seniorów, a Gminny Program Polityki Senioralnej na lata 2021-2025 wskazuje kontynuację wcześniej realizowanych działań, zadań, inicjatyw przeciwdziałania marginalizacji i izolacji osób starszych. Proponowane zadania w gminnym programie prowadzone będą przez jednostki: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie, Centrum Kultury w Mielnie, Bibliotekę Publiczną Gminy Mielno w Mielnie, Urząd Miejski w Mielnie, placówki oświatowe oraz organizacje pozarządowe. Od kilku lat na terenie gminy prężnie działają Kluby Seniora.

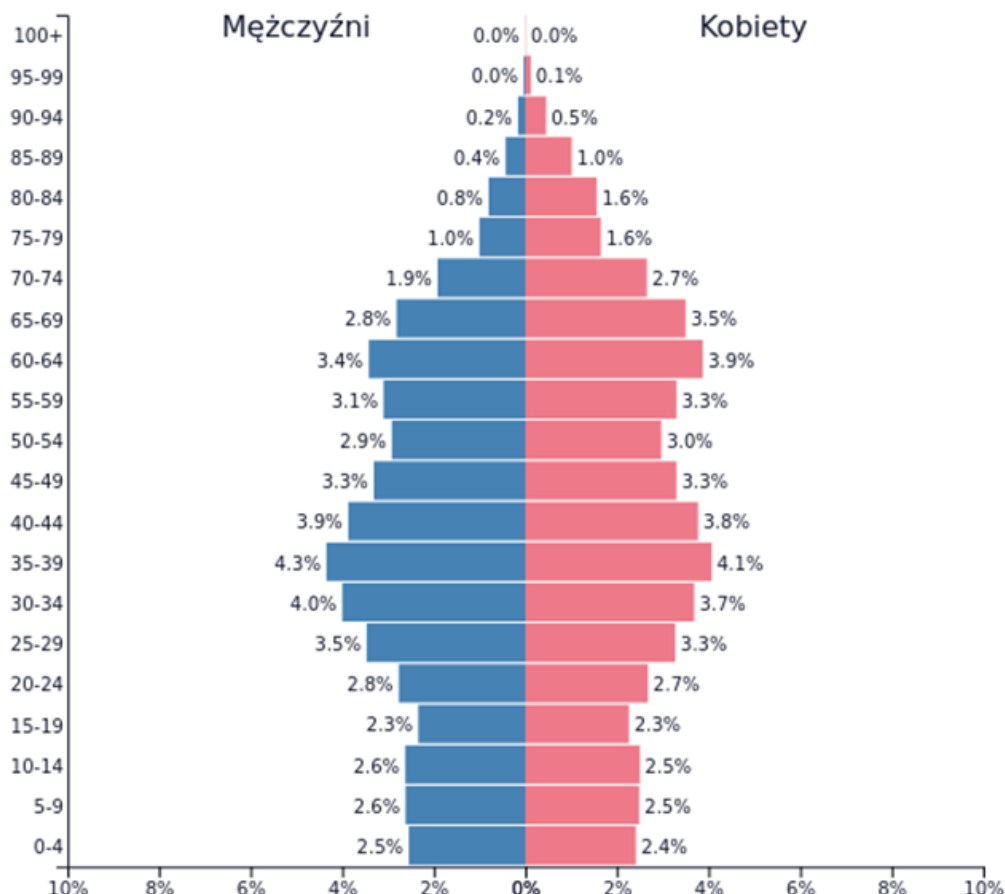
W 2021 roku przewidziano powstanie Dziennego Domu Seniora, którego celem będzie zapewnienie wsparcia seniorom samotnym i niesamodzielnym poprzez aktywizację i integrację.

II. DIAGNOZA

Starość to cykl życia człowieka, o którym jeszcze do niedawna wspominano, ale nie czyniono ze starzenia się człowieka problemu. Zgodnie z danymi Banku Światowego w 1700 roku średnia długość życia ludzkiego wynosiła 35 lat, w 1900 roku - 46 lat, w 2011 roku - 72 lata. W 1900 roku tylko 13% osób w wieku 65 lat dożywało 85 roku życia. Współcześnie już połowa populacji 65-latków dożywa tego wieku.

¹ Założenia Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014–2020, Załącznik do uchwały nr 238 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 r. (MP z 2014 r. poz. 118), s. 4.

Wykres nr 1. Piramida wieku w Polsce 2019r. – liczba mieszkańców 37 887 771
(źródło: PopulationPiramid.net)

Udział ludzi starych w populacji Polski, jak wskazują prognozy demograficzne, będzie w przyszłości rósł. W 2050 r. blisko 35% mieszkańców miast stanowić będą osoby w wieku 65 lat i więcej, zaś na wsiach ich udział będzie wynosił około 30%. Prognozuje się, że w latach 2013-2050 liczebność tej grupy wieku wzrośnie o 5,4 mln. W związku z tym, że do połowy XXI wieku w fazę starości będą wchodziły dwa wyże demograficzne, proces starzenia się ludności będzie ulegał dużemu przyspieszeniu szczególnie w dwóch okresach: do końca drugiej dekady XXI wieku (starzenie się wyżu z lat 50) oraz między 2035 a 2050 rokiem (starzenie się wyżu z przełomu lat 70 i 80), będącym ostatnim rokiem prognozy GUS².

² Prognoza ludności na lata 2014-2050, GUS, Warszawa 2014, s. 132.

Wykres nr 2. Produkcyjne grupy wieku w Polsce 2019r. (źródło: GUS)

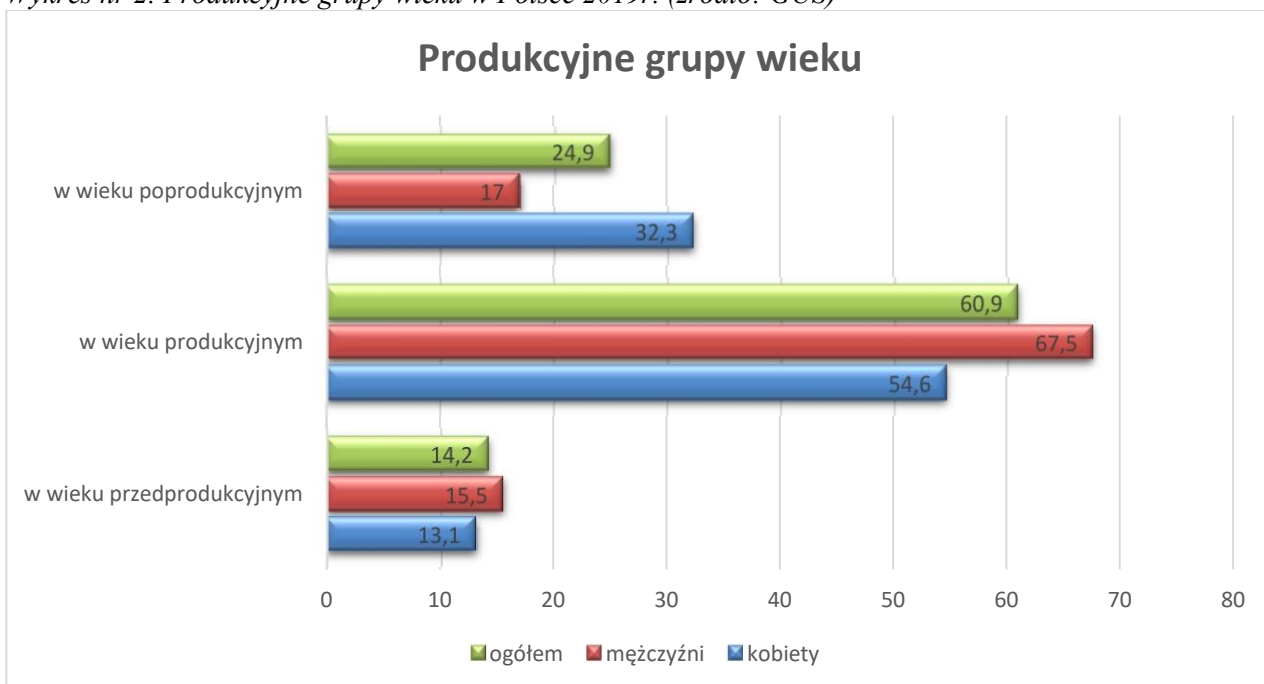
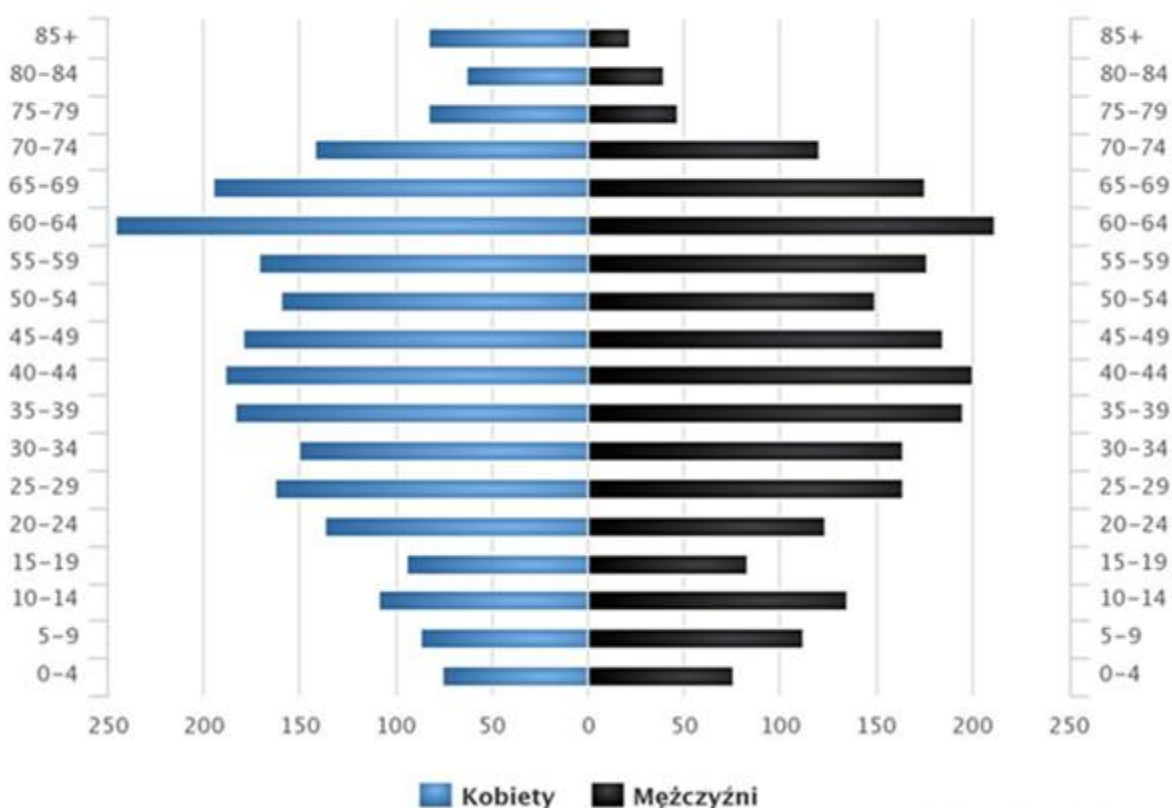

Tabela nr 1 obrazuje udział seniorów w ogólnej liczbie mieszkańców z podziałem na kobiety i mężczyzn. Wartym podkreślenia jest wyższy wskaźnik udziału kobiet do mężczyzn w wieku powyżej 59 roku życia.

Wykres nr 3. Piramida wieku mieszkańców gminy Mielno 2019r. (źródło: GUS)

Piramida wieku mieszkańców gminy Mielno, 2019

Analiza danych Głównego Urzędu Statystycznego mieszkańców gminy Mielno na dzień 31 grudnia 2019 r. dotyczących osób w poszczególnych przedziałach wiekowych pokazuje, że największą grupę mieleńskich seniorów stanowią osoby w wieku 60-65 lat. Znaczny jest także odsetek osób starszych w przedziale 65-70 lat oraz seniorzy w wieku 85 +. Wykres obrazuje również wzrost wskaźnika kobiet w wieku poprodukcyjnym.

III. CEL PROGRAMU

Głównym celem programu jest tworzenie warunków do prowadzenia przez seniorów, jak najdłużej samodzielnego życia w dotychczasowym środowisku społecznym. Do celów szczegółowych wpisano wyrównywanie szans i zapobieganie wykluczeniu społecznemu seniorów w Gminie Mielno. Stworzenie warunków do tego, aby starsze pokolenie mogło nadal w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, korzystać z dóbr kultury, brać udział w wydarzeniach sportowych czy edukacyjnych. Cele szczegółowe programu obejmować będą również szeroki udział osób i grup w podejmowaniu dalszych działań na rzecz rozwoju usług m.in. społecznych, rekreacyjnych, edukacyjnych, kulturalnych, zdrowotnych dla seniorów.

IV. ADRESACI PROGRAMU.

Adresatami programu są mieszkańcy (SENIORZY – 60+) Gminy Mielno.

V. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PROGRAMU.

L.p.	Zadanie	Realizatorzy	Wskaźnik realizacji	Źródła Finansowania
1.	Powołanie i funkcjonowanie Rady Seniorów - organ doradczy, opiniotwórczy i inicjatywny.	Urząd Miejski w Mielnie	liczba spotkań, liczba seniorów w radzie	1.środki własne 2.środki z budżetu państwa 3.środki pozabudżetowe
2	Utworzenie i funkcjonowanie Dziennego Domu Seniora – specjalistyczna opieka dla osób starszych, aktywne spędzanie czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań.	1. Urząd Miejski w Mielnie 2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie	liczba uczestników	1.środki własne 2.środki z budżetu państwa 3.środki pozabudżetowe
3.	Uniwersytet III Wieku - poprawa jakości życia osób starszych: –inicjowanie działalności edukacyjno – kulturalnej na rzecz środowiska lokalnego, –propagowanie wiedzy i idei ustawicznego kształcenia, –umożliwienie twórczego i ciekawego sposobu spędzania czasu wolnego, –integrowanie środowiska lokalnego –budowanie więzi międzyludzkich, –nawiązywanie i rozwijanie kontaktów z innymi środowiskami i instytucjami krajowymi i międzynarodowymi.	Centrum Kultury w Mielnie	liczba uczestników, liczba działań	1.środki własne 2.środki z budżetu państwa 3.środki pozabudżetowe
4.	Realizacja programów polityki zdrowotnej dla osób starszych, np.: szczepienia, badania profilaktyczne.	1. Urząd Miejski w Mielnie 2. ZOZ w Mielnie 3. ZOZ w Sarbinowie	liczba osób, liczba programów	1.środki własne 2.środki z budżetu państwa 3.środki pozabudżetowe

5.	Promocja zdrowego stylu życia w Klubach Seniora - aktywizacja i ruchowa osób starszych: –inicjowanie działań kulturalno-edukacyjno-sportowych, –inicjowanie wydarzeń, międzypokoleniowych, –współpraca z instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz osób starszych, –kampanie informacyjno-promocyjne.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie 2. Współrealizatorzy programów	liczba osób, liczba spotkań	1.środki własne 2.środki z budżetu państwa 3.środki pozabudżetowe
6.	Programy i projekty zapobiegające zjawisku wykluczenia społecznego i zawodowego osób starszych i niepełnosprawnych: –opieka wytnienia, –asystent osoby niepełnosprawnej, –teleopieka, –karta seniora.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie	liczba projektów, programów	1.środki własne 2.środki z budżetu państwa 3.środki pozabudżetowe
7.	Skoordynowanie różnych form wsparcia i opieki dla osób starszych: –usługi opiekuńcze, –usługi specjalistyczne, –praca socjalna na rzecz osób starszych.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie	liczba osób, liczba form wsparcia	1.środki własne 2.środki z budżetu państwa 3.środki pozabudżetowe
8.	Zaprojektowanie i realizacja przedsięwzięć międzypokoleniowych.	1. Placówki oświatowe 2. NGO	liczba przedsięwzięć, liczba osób	1.środki własne 2.środki z budżetu państwa 3.środki pozabudżetowe
9.	Szkolenia dla kadry z różnych grup działających w sferze osób starszych.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie 2. Placówki oświatowe	liczba odbytych szkoleń, ilość przeszkolonych osób	1.środki własne 2.środki z budżetu państwa 3.środki pozabudżetowe
10.	Współpraca z instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz osób starszych.	1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie 2. Placówki oświatowe 3. Urząd Miejski w Mielnie	liczba podmiotów z którymi nawiązano współpracę	1.środki własne 2.środki z budżetu państwa 3.środki pozabudżetowe

11.	Działania kulturalno –edukacyjne w Dyskusyjnym Klubie Książki: –wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród seniorów, –inicjowanie spotkań osób o podobnych zainteresowaniach.	Biblioteka Publiczna Gminy Mielno	liczba osób, liczba spotkań	1.środki własne 2.środki z budżetu państwa 3.środki pozabudżetowe
-----	--	-----------------------------------	--------------------------------	---

VI. ZASADY WDRAŻANIA I REALIZACJI PROGRAMU.

1. Gminny Program Polityki Senioralnej na lata 2021-2025 to dokument nakreślający cele i horyzontalną perspektywę gminy w obszarze działań realizowanych na rzecz seniorów.
2. Zasięg i skala finansowa działań zależeć będzie od aktualnych możliwości budżetowych gminy.
3. Koordynatorem działań jest Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mielnie.

VII. MONITORING.

Monitorowanie realizacji programu planowane jest na pierwszy kwartał roku poprzez roczną ocenę stopnia osiągnięcia określonych zadań i stopnia ich realizacji. Za wykonywanie sprawozdań, gromadzenie i upowszechnienie zbiorczych danych z zakresu monitorowania stopnia realizacji programu odpowiedzialny jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Mielna

Tadeusz Jarząbek

Uzasadnienie

Podstawą opracowania "Gminnego Programu Polityki Senioralnej na lata 2021-2025" jest art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) wskazujący, że do zadań gminy należy podejmowanie zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Natomiast art. 110 ust. 10 tejże ustawy stanowi, że Rada Gminy, biorąc pod uwagę zdiagnozowane potrzeby opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej. Starsi mieszkańcy Gminy Mielno są coraz liczniejszą grupą społeczną, a ich potrzeby i warunki życia oraz sytuacja demograficzna wymagają podjęcia działań, które w sposób planowy i celowy mają wpłynąć na poprawę ich sytuacji życiowej, zwiększyć ich udział w życiu społecznym oraz jak najdłuższą samodzielność. Program określa działania na rzecz jednej z grup społecznych naszej wspólnoty samorządowej – seniorów, które w Gminie Mielno służyć mają niwelacji negatywnych skutków demografii oraz podniesieniu jakości życia starszych mieszkańców Gminy.